

תקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), התשל"ט-1979

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 37 ו-50 לחוק גנים לאומיים ושמורות טבע, התשכ"ג-1963, ולאחר שנועצתי בשר הפנים, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: פרשנות

הגדרות

- בתקנות אלה -
 - "פגיעה" - לרבות השמדה, הריסה, שבירה, חבלה, כריתה, קטיפה, החזקה, נטילה או שינויה של צורה או תנוחה טבעית של חי או צומח או דומם או הפרעה מלאכותית לריבויים ולמהלך התפתחותם הטבעית, צייד, דייג, שלייה או משייה, רעייה, הטרדת חיות-בר ממנוחתה, פגיעה בשלומה או בחופשה, שינוי בצורה הטבעית של פני הקרקע, הקמת מבנה או חלק ממנו, הקמת קיר, סוללת עפר, גדר וכיוצא באלה, העברת קו מים, קו חשמל או קו טלפון, ולרבות עשיית כל מעשה מתוך כוונה לפגוע כאמור;
 - "חומר זר" - חומר, חפץ או מכשיר שאינו סוג הדברים המצויים בתחום השמורה בדרך הטבע ושאינו מסוג הדברים שהוכנסו לתחום השמורה על ידי רשות שמורות הטבע או מטעמה;
 - "פסולת" - בדלי סיגריות, קופסאות, קליפות, עטיפות מזון, דברי מאכל או הנותר מהם וכל חומר זר אחר;
 - "עסק" - לרבות מסחר, מלאכה, חקלאות ותעשייה;
 - "פקח" - מי שמונה להיות פקח על פי חוק גנים לאומיים ושמורות טבע, התשכ"ג-1963;
 - "בעלי חיים" - לרבות שלד של בעל חיים או כל חלק ממנו וכן קונכיות של רכיכות;
 - "צומח" - לרבות עלה, ענף, פרח, פרי, זרע, בין בשלב צמיחה ובין שקמה או נשר;
 - "הרשות" - רשות שמורות הטבע כמשמעותה בחוק גנים לאומיים ושמורות טבע, התשכ"ג-1963.

1. ק"ת 3987, התשל"ט (3.6.1979), עמ' 1309.
תיקונים:

ק"ת 4744, התשמ"ה (3.1.1985), עמ' 466;

ק"ת 5104, התשמ"ח (28.4.1988), עמ' 764;

ק"ת 5915, התשמ"ח (3.8.1998), עמ' 1085.

פרק שני: כללי

איסור פגיעה

- לא יפגע אדם בחי או בצומח או בדומם בתחום הטבע (להלן - שמורה).

איסור כניסה ושהייה

- לא ייכנס אדם לשמורה ולא יימצא בתחומה אלא בימים ובשעות שקבע מנהל הרשות ושפורסמו על לוח שהוצב בכניסה לשמורה.

איסור הכנסה של חומר זר, פסולת, חי וצומח

- לא יכניס אדם לתחום השמורה ולא יחזיק בו חומר זר אשר החזקתו בתחום השמורה עלולה לגרום לפגיעה.
 - לא יכניס אדם לתחום השמורה ולא יחזיק בו רשתות, מלכודות, רעלים, פתיונות, כלי נשק או חמרי נפץ, אשר בעזרתם ניתן להמית בעל חיים או צומח, לפגוע בהם וללכדם ולסכן את בריאותם או להגביל את חופש תנועתם, התפתחותם, גידולם או התרבותם.
 - לא יכניס אדם לתחום השמורה ולא יחזיק בו בעלי חיים, ביצים של בעלי חיים, צומח.
 - על אף האמור בתקנות משנה (א) עד (ג) מותר להכניס לתחום השמורה - אם הדבר הותר בהודעה שפורסמה על לוח בכניסה לשטח השמורה, ובכפוף לאותה הודעה:
 - כלבים שהם צמודים ברצועה למחזיק בהם;
 - דברי מאכל אך ורק למטרת מאכל לבני אדם, ובלבד שיקוימו לגביהם הוראות תקנה 7 או יוצאו מתחום השמורה עם היציאה ממנו;
 - כלי נשק.

איסור הכנסת רכב

- לא יכניס אדם לתחום השמורה רכב, כמשמעותו בפקודת התעבורה, ולא יחנה אדם רכב, אלא בדרכים ובמגרשי החניה שסומנו לשם כך על ידי הרשות.

איסור הוצאת בעלי חיים, צומח ודומם

6. לא יוציא אדם מתחום השמורה בעלי חיים, צומח או דומם.

פסולת

7. (א) לא ישליך אדם בתחום השמורה ולא ישאיר בה פסולת.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי אדם להשליך ולהשאיר פסולת בשמורה, ובלבד שיעשה כך בתוך כלי קיבול שיועדו לכך אם ישנם כאלה.

זיהום מים

8. לא יזהם אדם מים המצויים בתחום השמורה או הזורמים אליה ולא יגרום לזיהומם, ולא ישנה דרך קבע או ארעי את מצבם או את מסלול זרימתם, אל השמורה או בתחום השמורה.

איסור הבערת אש

9. לא יבעיר אדם אש בתחום השמורה אלא במקומות שסומנו על ידי הרשות כמיועדים להבערת אש.

איסור הליכה

10. לא יהלך אדם בתחום השמורה ולא יימצא בו אלא בדרכים ובשבילים שסומנו על ידי הרשות כמיועדים להולכי רגל.

איסור גלישה (תיקון התשמ"ה)

10א. (א) לא יגלוש אדם מצוק בתחום שמורה אלא בהיתר מיוחד בכתב מאת הרשות.
(ב) בתקנה זו, "גלישה" - טיפוס בצוקים וקירות תלולים וגלישה מהם בעזרת חבלים.

חניה בתחום השמורה

11. לא יקים אדם אוהלים או מיתקני חניה אחרים בתחום השמורה ולא ישהה בו לשם הכנת ארוחות, אלא במקומות שיועדו לשם כך ושסומנו בסימנים על ידי הרשות.

איסור הקמת רעש

12. לא יקים אדם רעש ולא יגרום לרעש בתחום השמורה.

גרימת נזק לרכוש הרשות

13. לא יגרום אדם נזק לרכוש הרשות ולכל דבר המצוי בשמורה, לרבות מבנה, דרך, גדר, שלט או מודעה שהוקמו או נסללו על ידי הרשות מכוח הסמכויות שהוענקו לה לצורך מילוי תפקידיה.

איסור עיסוק ורכילות

14. לא ייכנס אדם לשמורה ולא יימצא בתחומה לשם ניהול עסק או רוכלות וכן לא ינהל אדם עסק או רוכלות בשמורה, אלא אם ניתן לו רשיון בהתאם לסעיף 19 לחוק.

ציות להוראות

15. אדם הנמצא בתחום השמורה יציית להוראות פקח ולכל ההוראות הכלולות בהודעות הרשות הבאות להבטיח ביצוע תקנות אלה.

סמכות פיקוח

16. פקח מוסמך לבצע הוראות תקנות אלה ולהשתמש במידה סבירה בכוח הדרוש כדי להבטיח קיומן.

הוראות נוספות בשמורות מסוימות (תיקון התשמ"ח)

17. (א) לא ייכנס אדם לתחום שמורות הטבע איי חוף דור, מעגן מיכאל ואיי חוף ראש הנקרה, ולא ישהה בתחומן, אלא אם ניתן לו היתר לכך מאת הרשות.

(ב) לא יכניס אדם ולא ישיט, בתחום שמורות הטבע, כלי-שיט המונע במנוע, במפרשים או במשוטים, אלא אם ניתן לו היתר לכך מראש ובכתב מאת הרשות.

(ג) לא יטיס אדם כלי טיס כמשמעותו בתקנות הטיס (בטיחות בתעופה אזרחית), התשכ"א-1961, מעל שמורות הטבע האמורות בתקנת משנה (א) או מעל שמורות עין-גדי והחולה או בתחום רצועה ברוחב של 500 מטר המקיפה את שמורת החולה מכל צדיה, אלא אם ניתן לו היתר בכתב לכך מאת שר התחבורה או מי שהוסמך לכך על ידי ובהסכמת הרשות.

(ד) לא יצלם אדם, לא יחזיק אדם מצלמה, ציוד צילום, ציוד תאורה לצילום או ציוד הקשור בכך בתחום שמורת מערת שורק, אלא בימים ובשעות שקבעה הרשות ושפורסמו על לוח שהוצב בכניסה לשמורה.

(ה) לא יעשן אדם בשמורת עין גדי.

(ו) אין באמור בתקנה זו כדי לגרוע מכלליות האמור בתקנה 3 לעיל.

היתר לביצוע פעולות מיוחדות

18. הרשות רשאית להיתר מיוחד בכתב ביצוע כל פעולה האסורה על פי תקנות אלה אם הדבר דרוש לקיומם והתפתחותם התקינים של החי או הצומח, לשמירה על מצב הקרקע בשמורה, או למילוי תפקידיה על פי סעיף 33 לחוק, או לצורך אחר כפי שייקבע על ידי הרשות.

פמור לתושבי שמורת הר מירון (תיקון התשנ"ח)

19. (א) תקנות אלה לא יחולו בשטח ישוב בתחום שמורת הר מירון כמסומן על גבי המפה החתומה על ידי שר החקלאות שהעתיקה מפקד במשרדי שמורות הטבע, ועל אדם שהוא תושב אותו ישוב או מי שבא מטעמו (להלן - תושב), במידה שהצרכים הדרושים לקיום חיים תקין, לרבות פרנסה, אינם מתיישבים עם האמור בהן. (ב) בעל מקרקעין בישוב כאמור בתקנת משנה (א) (להלן - הישוב), רשאי לעשות במקרקעין שבבעלותו כל שימוש לצרכים חקלאיים, ובכלל זה פעולות של הכשרת קרקע באמצעות ציוד מכני כבד, עיבוד, כריתת עצים, נטיעה, קטיף והובלת היבולים בדרכים הקיימות מתחומי המקרקעין אל הישוב, וכן לבצע כל פעולה הקשורה לצרכים חקלאיים.

(ג) בעל מקרקעין כאמור רשאי להקים ולהחזיק, בתיאום עם הרשות, במקרקעין שבבעלותו, בורות מים ומחסנים חקלאיים, והכל בכפוף לדיני התכנון והבניה.

(ד) הוראות תקנות משנה (ב) ו-(ג) יחולו על קרקעות בתחום השמורה, שלא היו מעובדות לפני יום ג' באדר התשנ"ח (1 במרס 1998), בהתקיים כל אלה:

- (1) בעל המקרקעין פנה בכתב לרשות והודיע לה על רצונו לעבד ולהכשיר את המקרקעין שבבעלותו;
- (2) חלפה שנה ממועד הפניה ולא עלה בידי הרשות להשיג את הסכמת בעל המקרקעין להצעותיה לקרקע חלופית או לתשלום דמי שימוש או לפיצוי הולם אחר;
- (3) בעל המקרקעין הגיש לרשות תכנית של המקרקעין, מאושרת בידי מודד מוסמך, שעליה מסומנים גבולות המקרקעין שלו, והרשות לא חלקה על התכנית.
- (ה) היו המקרקעין כאמור בתקנת משנה (ד) מקרקעין שאין אליהם דרך גישה עבירה לרכב חקלאי, ייקבעו הדרך ותנאי פריצתה והכשרתה באופן שימנע, ככל האפשר, פגיעה בערכי הטבע והנוף שבשמורה, בין על תוואי הדרך שאשר פקיד הסדר מקרקעין ובין על תוואי דרך קרוב אליו ככל האפשר, כפי שיוסכם בין בעל המקרקעין לרשות.

(ו) מקורות המים הטבעיים וכל הדרכים החקלאיות והציבוריות הקיימות, לרבות דרכים כמשמעותן בתקנת משנה (ה), יהיו פטורים ממגבלות תנועה וגישה לתושבי הישוב ויותאמו למעבר רכב, תוך התחשבות בערכי הטבע והנוף שבשמורה, ובלבד שלא ייעשה שינוי כלשהו בדרכים האמורות, אלא באישור הרשות. (ז) על אף האמור בתקנת משנה (א) לא ירעה תושב בעלי חיים בתחום השמורה, למעט רעיית צאן באזור המצוי דרומה לקו רכס עפאים כמסומן בקו שחור על גבי המפה האמורה בתקנת משנה (א), וכן לא יכרות בה עצים, למעט במקרקעין שבבעלותו כאמור בתקנת משנה (ב).

סמכות

20. המוסמך לתת היתר לפי תקנות אלה רשאי לתתו, לבטלו, לחדשו, להתלותו ולכלול בו תנאים, הכל לפי שיקול דעתו.

איסור העברת היתר

21. אדם שניתן לו היתר על פי תקנות אלה אינו רשאי להעבירו לאחר.

שמירת דין

22. תקנות אלה באות להוסיף על הוראות כל חיקוק אחר ולא לגרוע מהן.

בימולים

23. תקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), התשכ"ט-1969 - בטלות.

ב' בניסן התשל"ט (30 במרס 1979)
אריאל שרון

שר החקלאות
אני מסכים.
חיים לנדאו
שר התחבורה